

Vlaamse
overheid

SARC

Strategische Adviesraad voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Advies

Sectorraad Media

Advies conceptnota herziening mediadecreet

Situering

De Vlaamse Regering heeft in haar zitting van 3 mei 2024 akte genomen van de *Conceptnota – Naar een toekomstgericht mediabeleid*. De Vlaamse Regering heeft minister Dalle gemandateerd om de sectorraad Media om advies te vragen over voornoemde conceptnota. Mevrouw Katrien Lefever (Raadgever Media – Kabinet Dalle) gaf op 8 mei 2024 een toelichting bij deze conceptnota. Uit de toelichting van Adviseur Media van het Kabinet bleek dat de oorspronkelijke insteek van het kabinet Dalle was om het Mediadecreet volledig te herzien. Tijdens de legislatuur bleek dit te ambitieus. Er is daarom beslist om het traject op te splitsen in twee delen: ten eerste de gemakkelijker door te voeren technische wijzigingen aan het Mediadecreet (deze wijzigingen zijn reeds gepasseerd, [zie advies](#)) en als tweede fase een herziening van het Mediadecreet (wat in de aflopende legislatuur niet is gebeurd). Er is verder beslist om de herziening van het Mediadecreet om te zetten in voorliggende conceptnota.

Met het oog op onder meer de herziening van het Mediadecreet en de opmaak van de conceptnota werd de studie ‘Doorlichting Mediadecreet’ uitgevoerd. Het doel van de studie was om een analyse te maken van en beleidsgerichte aanbevelingen te formuleren over volgende elementen:

- de structuur en opbouw van het Mediadecreet: aanpassing structuur van het Mediadecreet aan de transformaties in de waardeketen;
- de terminologie: doorlichting en optimalisatie van de terminologie en concepten van het Mediadecreet;
- andere beleidsrelevante kaders.

Namens de onderzoeksgroep Citip-KUL presenteerde raadslid en onderzoekster Nadia Feci de resultaten van het onderzoeksrapport op de sectorraad Media van 10 juni 2024. Vervolgens besprak de raad de conceptnota samen met de aanbevelingen van de onderzoekers. In de studie worden meerdere aspecten aangeraakt die niet terug te vinden zijn in de conceptnota.

De raad achtte het zinvol beide samen te nemen voor reflectie met als resultaat hiernavolgend advies.

Advies

Algemene appreciatie

De sectorraad Media waardeert het initiatief om een aanzet te geven voor een grondige analyse en herziening van het Mediadecreet in het licht van recente evoluties en met het oog op het aligneren met bestaande richtlijnen of wetgevende kaders. De overwegingen leunen aan bij aanbevelingen die de SARC formuleerde in het [SARC Memorandum](#), geadresseerd aan de beleidsmakers en onderhandelaars (bv. de aandacht voor AI in de nota).

De herziening van het decreet vergt volgens de raad een fundamentele oefening, waarbij een toetsing aan Europese kaders vooropstaat, en waar de Vlaamse overheid nog eventuele accenten kan bepalen voor die zaken waar zij nog beleidsruimte heeft.

De raad pleit voor meer aandacht voor de onderliggende vragen met betrekking tot de fundamentele keuzes die men wil maken; deze laag ontbreekt vooralsnog in de conceptnota. De functie van het document is op dit moment onduidelijk, maar de opening die de nota maakt voor de discussie is positief en biedt voer voor een verdere dialoog tussen de nieuwe sectorraad Media en de volgende regering.

Naast deze appreciatie wenst de raad te wijzen op een inconsistentie: de omgevingsanalyse gebeurt vanuit een media-economische insteek, waar de rest van het document eerder gebeurt vanuit een juridische-technische insteek. Dit creëert de indruk dat de in de omgevingsanalyse besproken elementen ook systematisch worden vertaald in werven, wat niet het geval is. Bovendien komt het perspectief van de mediagebruiker volgens de raad te weinig of niet aan bod in de omgevingsanalyse en in de naar voor geschoven werven.

De raad merkt verder op dat de conceptnota voornamelijk kijkt naar de spelers/stakeholders die vandaag binnen het regelgevend kader vallen, in plaats van breder te kijken naar de totaliteit van het media-ecosysteem en de vraag hoe we dat voldoende sterk houden of nog kunnen versterken en toekomstbestendig maken.

Omgevingsanalyse – onderzoeksrapport - keuze van de 8 werven

De voorliggende conceptnota start met een omgevingsanalyse. Vervolgens worden acht werven behandeld. In de omgevingsanalyse stelt de regelgever vast dat de conceptnota geen exhaustief overzicht biedt van problematieken die veroorzaakt worden door een wijzigend medialandschap.

De sectorraad Media beaamt dit. De leden geven aan dat er naast deze acht relevante werven nog vele andere relevante werven zijn die opgenomen hadden kunnen worden in deze

conceptnota. De raad vraagt zich hierbij af waarom bepaalde werven waarover de Vlaamse Regering niet verplicht is om te reguleren wel worden opgenomen (zoals *vindbaarheid* en *AI*), terwijl op andere beleidsthema's, waarvan de sectorraad Media van mening is dat deze ook relevant zijn, helemaal niet wordt ingegaan. Enkele voorbeelden van zo'n thema's zijn: pluralisme, moeilijk te bereiken publiek, digitale inclusie, diversiteit en representatie, werkomstandigheden in de sector, mediawijsheid, desinformatie, media-innovatie, etc. Deze en andere onderwerpen zijn tevens aangekaart in het Memorandum van de SARC. De raad vraagt hierover duiding en motivering.

Algemeen stelt de raad dat de omgevingsanalyse veel aspecten aanraakt die niet consequent worden uitgewerkt in de voorstellen. Omgekeerd vinden we uitdagingen die niet voortvloeien uit de omgevingsanalyse. De raad vestigt daarnaast de aandacht op bepaalde aannames in de omgevingsanalyse. Een voorbeeld betreft de audiovisuele productiesector: in de omgevingsanalyse worden de privéspelers (Netflix etc.) als diegenen getypeerd die kwaliteit gebracht hebben en investeringen de hoogte hebben ingejaagd. Dit is een aanname die niet correct is of minstens nuancering vereist. Immers: wat bedoelt men met "kwaliteit" in deze? Gaat dat over aspecten van klantvriendelijkheid, het omhoogstuwten van productiekosten, de wijze waarop reeksen geconsumeerd kunnen worden, het verhaaltechnische of nog andere invloeden? Dit vraagt een grotere omzichtigheid en nuancering en waar mogelijk en noodzakelijk verder onderzoek.

Verder merken de leden een aantal onnauwkeurigheden en hiaten op: zo ontbreekt bvb. informatie over de gevolgen van bepaalde beleidsvoorstellen voor de betrokken spelers.¹ Dit dient volgens de raad verder te worden onderzocht.

Gebrek aan concrete voorstellen

De sectorraad Media stelt vast dat de acht wel opgenomen werven in de conceptnota zich vooral beperken tot een analyse en het stellen van vragen, zonder dat daarbij al concrete voorstellen worden gedaan. In een conceptnota had de raad deze concrete voorstellen wel verwacht, zeker aangezien in de studie 'Doorlichting van het Mediadecreet' deze concrete keuzes/voorstellen vaker zijn terug te vinden. Het gebrek aan concrete beleidsvoorstellen maakt het ook minder evident om binnen een beperkte tijd concreet advies te geven.

Terminologie

De begrippen die nu worden gehanteerd in het mediadecreet, vertonen – zoals de nota en ook de regeerbijdrages van het Departement² en de VRM³ terecht opmerken - inconsistenties.

---

¹ als voorbeeld kunnen de nieuwe vormen van live streams aangehaald worden; er kan verder nagedacht worden over mogelijke voorwaarden of een kader voor deze groep

² Regeerbijdrage Media, Departement Cultuur, Jeugd, Media, Brussel, juni 2024 – zie: <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/67669>

³ Zie: <https://www.vlaamseregulatormedia.be/nl/nieuws/2024/bijdrage-VRM-administratie-aan-een-nieuw-regeerakkoord-2024-2029>

Concepten als “omroepactiviteit”, “omroepdienst” zijn bvb. nog moeilijk in verband te brengen met het begrip “audiovisuele en auditieve mediadiensten”. Ze sluiten nu niet (volledig) aan bij AVMD-richtlijn, noch bij BWHI.

De sectorraad stelt echter evenzeer inconsistenties vast in de keuze van de benadering. Wat de vervanging van de term ‘omroepactiviteit’ betreft, streeft de conceptnota naar een terminologie die zo nauw mogelijk aansluit bij de volledige bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap op vlak van media, maar paradoxaal genoeg wordt er gekozen voor een term (‘audiovisuele en auditieve media’) die in het mediadecreet een andere (engere) invulling zal krijgen t.o.v. de BWHI. Dat leidt tot verwarring.

De centrale vraag is volgens de raad deze: kiezen we voor een oplossing die zo goed mogelijk aansluit bij de bestaande richtlijnen en (regionale en federale) kaders, of treden we daarbuiten en zoeken we aansluiting bij de Europese kaders, die toekomstgericht en (desgevallend) toekomstbestendiger zijn? Dat laatste komt voor de raad veel logischer over.⁴

Conclusie

De raad apprecieert de inspanningen om een aantal complexe thematieken onder de aandacht te brengen en te verduidelijken en een aantal topics het voorwerp te laten uitmaken van een studie.

De raad stelt vast dat de werven ongetwijfeld relevant zijn en een aantal daarvan zeker voorwerp moeten zijn van debat de komende beleidsperiode. Echter, volgens de raad zijn er nog andere mogelijke werven die kunnen betrokken worden bij een grondige herziening van het mediabeleid/decreet. Daarnaast stelt de raad vast dat, wat betreft de werven die verband houden met de terminologie van het mediadecreet, het onderzoeksrapport diverse nuances bevat die niet terugkeren in de conceptnota. Een aantal pistes wordt niet gevolgd. Het lijkt de raad nuttig dat de conceptnota een minimale uitleg zou verschaffen waarom een bepaalde aanbeveling wel en een andere niet gevolgd wordt. Dit zou een begrip van de eventueel te maken beleidskeuzes vergroten.

Voor een fundamentele oefening over het mediabeleid/mediadecreet is volgens de raad een totaalvisie vereist met concrete beleidsdoelstellingen, met aanbevelingen en met zorg voor een breder perspectief.⁵

---

⁴ de VRM beveelt in dit verband aan om de basisbegrippen uit de AVMD richtlijn consequent te gebruiken. Zie aanbeveling 2 in <https://www.vlaamseregulatormedia.be/nl/nieuws/2024/bijdrage-frm-administratie-aan-een-nieuw-regeerakkoord-2024-2029>

⁵ Zie Memorandum SARC 2024, p. 134, aanbeveling 7.2.1. *Ontwikkel een visie voor een ambitieus mediabeleid gekoppeld aan duidelijke en doordachte principes.*
https://www.vlaanderen.be/sarc/sites/sarc/files/2024-01/SARC_Memorandum_2024-2029_0.pdf

Om bovengenoemde redenen is het voor de raad niet mogelijk om een omstandig advies te verlenen binnen het geboden tijdsbestek. Dit neemt niet weg dat de volgende raad met een aantal werven aan de slag kan gaan, waaruit een meer omstandig advies kan volgen rond een aantal thema's. Het is aan deze volgende raad om daarover te beslissen.